

Vocal Formation «Pikkardiyska Tertsia» in Musical and Cultural Life of Ukraine 1992-2022: Formation and Development

UDC: 78.072.21

DOI: <https://doi.org/10.15421/172491>**Mirovsky Oleksiy**Ph.D. Student, <https://orcid.org/0009-0008-0026-5806>, oam2016@ukr.net*Ivan Franko Lviv National University (Lviv, Ukraine)*

Abstract

The relevance of the article lies in filling a significant gap in research on the activities of the "Pikkardiyska Tertsia" and offers a comprehensive analysis of their creative path, considers various aspects of the group's influence on Ukrainian musical culture: their contribution to the popularization of a cappella singing and the influence on the formation of musical tastes of several generations of listeners. Since this research is multidimensional and versatile, it can attract the attention of the audience and publicize the aforementioned vocal formation.

The purpose of the article is to highlight the history of the formation and development of the "Pikkardiyska Tertsia" vocal formation, as well as the classification of sources about this group.

Results. The process of the formation and development of the vocal formation "Pikkardiyska Tertsia" in the context of the musical and cultural life of Ukraine from 1992 to 2022 was studied. It was analyzed how this group became a landmark phenomenon in the history of Ukrainian music, significantly raising its quality level, the main creative achievements of "Pikkardiyska Tertsia" were considered, their participation in international festivals and competitions. The contribution of each member of the band to the formation of a unique performance style and their role in the preservation and popularization of the national cultural heritage were considered. The importance of the group in the context of cultural and societal changes that have occurred in the past thirty years has been highlighted. The group's ability to preserve its unique identity and adapt to the new circumstances was also studied.

The conclusions highlight the significance of the band in the context of the cultural and social changes that have taken place in Ukraine over the past thirty years and explore their ability to adapt to new conditions while maintaining their unique identity. The article also focused on their contribution to the popularization of a cappella singing and influence on the formation of musical tastes of several generations of listeners.

Keywords: Ukrainian music, vocal group, musical and cultural life, creative development, a cappella singing, international popularisation

Вокальна формація «Піккардійська терція» в музично-культурному житті України 1992-2022 рр.: становлення та розвиток

Мировський Олексій*Львівський національний університет ім. І. Франка (Львів, Україна)*

Анотація

Актуальність статті полягає у заповненні значної прогалини досліджень діяльності «Піккардійської терції» й пропонує комплексний аналіз їх творчого шляху, розглядає різні аспекти впливу гурту на українську музичну культуру: їх внесок у популяризацію акапелльного співу та вплив на формування музичних смаків кількох поколінь слухачів. Оскільки це дослідження є багатоплановим і різнобічним, то воно зможе привернути до себе увагу читачької аудиторії й зробити розголос вищезазначеної вокальної формації.

Мета статті – висвітлення історії становлення та розвитку вокальної формації «Піккардійська терція», а також систематизація джерел про даний колектив.

Результати. Досліджено процес становлення та розвитку вокальної формації «Піккардійська терція» в контексті музично-культурного життя України з 1992 по 2022 рр. Проаналізовано як цей гурт став знаковим явищем в історії української музики, значно піднявши її якісний рівень, розглянуто основні творчі досягнення «Піккардійської терції», їх участь у міжнародних фестивалях та конкурсах. Розглянуто внесок кожного учасника гурту у формування унікального стилю виконання та їхню роль у збереженні і популяризації національної культурної спадщини. Підкреслено значення гурту в контексті культурних та соціальних змін, що відбувалися в Україні протягом останніх тридцяти років, та досліджує їхню здатність адаптуватися до нових умов, зберігаючи при цьому свою унікальну ідентичність.

У висновках підкреслено значення гурту в контексті культурних та соціальних змін, що відбувалися в Україні протягом останніх тридцяти років, та досліджено їхню здатність адаптуватися до нових умов, зберігаючи при цьому свою унікальну ідентичність. Також зазначено на їх внесок у популяризацію акапелльного співу та вплив на формування музичних смаків кількох поколінь слухачів.

Ключові слова: українська музика, вокальний колектив, музично-культурне життя, творчий розвиток, акапелльний спів, міжнародна популяризація

Стаття надійшла / Article arrived: 28.07.2024

Схвалено до друку / Accepted: 21.10.2024

Вступ.

Розглядаючи питання музичного життя Львова в сучасності не можна залишити поза увагою діяльність музичних колективів і гуртів, які популяризували творчість наших митців не лише у Львові, але й у масштабах всієї України. Власне, саме такі музичні формації творять культурно-мистецький розвиток України, охоплюючи «масового» слухача, несучи свою пісню й музику, шляхом насамперед гастрольних виступів, не тільки територією України, але й далеко за її межами. Дослідження акцентує увагу на високому рівні вокальної майстерності гурту, що пояснює їхню популярність не лише в Україні, а й за її межами. Цей успіх пояснюється не лише талантом і майстерністю, але й глибокою відданістю музичним принципам та ідеалам, а також популяризації українських колядок й інших націєтворчих пісень. Музична діяльність колективу мала великий вплив на формування музичних смаків українських слухачів та на розвиток української музичної культури загалом.

Мета дослідження – висвітлення історії становлення та розвитку вокальної формації «Пікардійська терція», а також систематизація джерел про даний колектив.

Аналіз попередніх публікацій.

На сьогоднішній день немає ґрунтовної комплексної наукової розвідки про діяльність вокальної формації «Пікардійська терція». Про окремі аспекти генези «пікардійців» писали українські науковці та дослідники, статті яких можемо знайти у періодичних виданнях під авторством Галини Гузьо (2012, 2017, 2019, 2024), Людмили Олтаржевської (2012), Марії Ільїної (2016), Тетяни Козирєвої (2017), Людмила Бурміцька (2017).

Г. Гузьо у своїх публікаціях через власні дослідження та на матеріалах інтерв'ю ґрунтовно висвітлює біографію й творчі зацікавлення учасників «Пікардійської терції», зокрема, Володимир Якимця (Гузьо, 2019), Богдана Богача (Гузьо, 2020а), Романа Турянина (Гузьо, 2012b) Андрія Шавали (Гузьо, 2012с) та Ярослава Нудика (Гузьо, 2017, с. 18). Окрім неї, персоналій колективу досліджувала також Людмила Олтаржевська, зокрема постать Володимира Якимця (Олтаржевська, 2012, с. 8).

М. Ільїна насамперед акцентує увагу на концертно-гастрольному житті вокальної формації від часу створення й до сьогодення (Ільїна, 2016, с. 13). Т. Козирєва основу своїх досліджень спрямовує на генезу й становлення колективу «Пікардійська терція» (Козирєва, 2017, с. 22).

Результати дослідження.

Значною подією в історії української музики є створення вокальної формації «Пікардійська терція». Уже понад три десятиліття учасникам цього гурту вдається творити композиції, які підносять українське музичне мистецтво на якісно новий рівень. Своїми ідейно-духовними натхненниками виконавці

колективу вважають творчість групи «Queen», саме з акапельного виконання їх пісні «We will rock you» розпочинали свої репетиції студенти Львівського музичного училища (Бурміцька, 2014, с. 375). Таку прихильність до творчості «Queen» вокалісти формації пояснюють високим рівнем вокальної майстерності групи та аранжування взагалі. Також серед пріоритетів формування музичних смаків виконавці згадують шведські групи та західну поп-музику загалом, а серед українських виконавців-натхненників – колектив «Кобза».

Термін «Пікардійська терція» означає мажорний зворот у фіналі музичного твору. Колектив додав свою особливість – подвоєну букву «к» (Олтаржевська, 2012, с. 8). Про ідею створення формації влучно висловився її незмінний вокаліст Ярослав Нудик: «коли збираєшся створити щось вартісне, ніколи не починай із думок про комерцію, роби те, що лягає на душу» (Шавала, 2021).

Свою діяльність «Пікардійська терція» почала 24 вересня 1992 р., в цей день відбувся перший виступ щойно сформованого гурту, засновниками якого були Володимир Якимець, Ярослав Нудик, Богдан Богач, Андрій Капраль, надалі до гурту доєдналися Роман Турянин та Андрій Базиликот (Пікардійська терція). Це дійство проходило під час святкування дня першокурсника у Львівському національному університеті імені Івана Франка (Козирєва, 2017, с. 22). До офіційного старту вокальна формація працювала в зовсім іншому складі. Раніше це був дванадцятиголосний мішаний хор студентів Львівського державного музичного училища імені Станіслава Людкевича. В навчальному закладі хлопці вчилися на хорових диригентів, не здогадуючись, що через деякий час справою їхнього життя буде акапельний спів. Єдина за двадцять років існування заміна у складі гурту відбулася 1996 р., коли на місце Андрія Базиликота прийшов Андрій Шавала (Ярослав Нудик, 2021).

Щодо засновників та учасників вокальної формації, потрібно відзначити, що кожен з них заслуговує окремої уваги. Одним із засновників гурту, його лідером та художнім керівником є В. Якимець, у народі його називають Дональдом (Гузьо, 2017, с. 18). До музичної школи хлопець вступив раніше, аніж до загальноосвітньої. Тут п'ятирічний Володимир розпочав опановувати фах піаніста. Надалі він навчався у Львівському державному музичному училищі імені Станіслава Людкевича на відділі теорії музики. Згодом здобував освіту у Вищому державному музичному інституті імені Миколи Лисенка на факультеті хорового диригування (Гузьо, 2017, с. 18). Навчаючись на третьому курсі талановитий чоловік вирішив займатись самоосвітою та вирішив забрати документи з консерваторії. Його постать є надзвичайно важливою у дослідженні «Пікардійської терції». З-поміж трьох сотень

пісень, які виконує «Пікардійська терція», третина – створена на музику Дональда, а понад сімдесят відсотків усіх вокальних творів – з його аранжуванням (Володимир Якимець, 2021). Учасники гурту стверджують, що В. Якимець є «талісманом» їхньої формації, адже чоловік кожного разу на початку пісні вказував тональність, яку визначав своїм камертоном («Пікардійська терція»: історія, 2019).

А. Капрала члени гурту називають великим імпровізатором. Для нього першою музичною школою став Будинок піонерів, де музикант навчався грі на гітарі та італійському акордеону його дідуся (Пікардійська терція, 2021). Далі було музичне училище. Перший рік він співав басом, а наступних півроку – баритоном, згодом перейшов до тенорів.

А. Шавала, який замінив А. Базиликута, чудово вписався в вокальну формацію «Пікардійська терція». Від самого свого народження він мав змогу слухати майстер-класи свого батька, який мав неймовірний голос і чудово володів різноманітними музичними інструментами. Згадуючи дитинство А. Шавала зазначив: «Наш батько був музикантом-аматором. Але саме він прищепив нам із братом любов до музики. У нас вдома був маленький сімейний ансамбль: брат грав на трубі, я – на кларнеті, батько – на баяні» (Гузьо, 2012с). Закінчивши восьмий клас школи, митець мав складний вибір, за його власним твердженням. Він вибирав між декількома професіями: лікаря, спортсмена, художника та музиканта. Вибрав музичну дорогу та вступив до Львівського музично-педагогічного училища імені Ф. Колесси, а трохи пізніше почав співати в Державній заслуженій хоровій капелі «Трембіта» (Андрій Шавала, 2021). Надалі життєва дорога привела його до «Пікардійської терції». Характеризуючи свою роль в цій вокальній формації А. Шавала відзначив: «Пікардійська терція» – це не лише виступи на сцені. Поза концертами життя колективу розмаїте і насичене. І у цьому житті інші учасники стають фронтменами... Я – не виняток. Як найстарший з «пікардійців», виконую роль такого собі консультанта, причому з найрізноманітніших питань: від медицини і автомобілів – до будівництва і господарки» (Гузьо, 2012с).

Незмінним учасником колективу «Пікардійська терція» є Б. Богач, його називають володарем низьких октав (Богдан Богач, 2021). Він є наймолодшим серед членів гурту. З шести років майбутній «пікардієць» вивчав особливості симфонічної музики та опановував гру на скрипці. Пізніше вступив у Львівське державне музичне училище імені Станіслава Людкевича на кафедра хорового диригування. Його вибір значною мірою був пов'язаний з тим, що батьки Богдана також диригенти. Продовжив студіювати свій факх Б. Богач у Вищому музичному інституті ім. М. Лисенка. Про роки свого навчання музики та співу в інтерв'ю Б. Богач зазначає: «Співати мені завжди подобалося.

А от скрипка була примусом. Причому страшним... Пригадую, як улітку, на селі, усі сусідські хлопці ганяли м'яча, відпочивали, а я на городі пробував видобувати з інструмента звуки. А у Львові, бувало, батьки закривали мене у хаті – поки не вивчу нову мелодію... Скрипка – важкий інструмент, потребує щоденних кількохгодинних репетицій. А я не мав до такого терпцю... Хоча, зрештою, дев'ять років я на скрипці таки відіграв» (Гузьо, 2020а). Була можливість у Б. Богача виїхати у Сполучені Штати Америки, куди наприкінці 1990-х рр. виїхав його старший брат, який також музикант, грає в оркестрі та викладає. Покидати гурт, родину та друзів «пікардієць» не захотів.

Р. Турянин – єдиний «пікардієць», який народився за межами Львова, а саме в місті Мукачеві, що на Закарпатті. Його в колективі називають «штатним гумористом» (Колядки, 2011). З дитинства він посилено вивчав музичну грамоту та гастролював разом з батьками, тому вірогідно, що так званий «музичний ген» передався хлопцю у спадок. Давні родичі співака були весільними музикантами, саме батьки Романа закріпили цей статус. Р. Турянин з семи років опановував гру на фортепіано в музичній школі. Далі навчався в Мукачівському педагогічному училищі, навчання перервала служба в армії. Після неї вступив до Вищого музичного інституту імені М. Лисенка, на диригентський факультет. В інтерв'ю Г. Гузьо на запитання «Що за двадцять років музикування «Пікардійської терції» згадуєте з найбільшою приємністю?» Р. Турянин відповів: «На все життя запам'яталися одні з перших наших гастролей – на фестиваль-конкурс «Доля», який відбувався у Чернівцях. Ми перемогли у всіх номінаціях і привезли до Львова Гран-прі. Це була наша перша важлива перемога» (Гузьо, 2012б).

Я. Нудика в гурті «Пікардійська терція» кличуть «вокалістом-тенісистом», його дитинство було сповнено пригод: від вуличної гри на гітарі, участі у футбольній секції «Юність» до патріотичного випадку у Львівській загальноосвітній середній школі (сьогодні ліцеї) № 75 імені Лесі Українки. Я. Нудика у 1972 р. не взяли до 9-го класу (тоді в УРСР було два ступені загальної середньої освіти: 8 класів неповна, та 10 класів повна середня освіта) школи з ідеологічних мотивів, він на фасаді школи намалювали тризуб та залишив напис «Ще не вмерла Україна». Саме в цей час в СРСР розпочалася друга хвиля арештів дисидентського руху, тому до проявів націоналізму, як це потрактували місцеве КДБ, ставилися дуже прискіпливо. Я. Нудика в паспорті поставили замітку як «неблагонадійний», шлях до вищої освіти йому був закритий на роки, він змушений був поступити в 20-те львівське професійно-технічне училище на автослюсаря (Сирцов, 2015). В роки «перебудови» Я. Нудик зміг поступити до Львівського державного музичного училища імені С. Людкевича. Окрім виступів в «Пікардійській терції», Я. Нудик

займається акторським мистецтвом, грає у виставах «Гойдалка для двох» (Бондаренко, 2021, с. 15) та «Ім'я» (Офіційний сайт Національного, 2024).

Про зародження гурту «Пікардійська терція» дізнаємося з інтерв'ю А. Капралю, яке він дав газеті «День». Він розповів, що стиль гурту формувався власне із його розвитком. В. Якимець разом із Я. Нудиком розпочали писати тексти пісень, які коректувалися усім колективом. Вибір творів й сформував стиль вокальної формації. Я. Нудик зазначив, що лірику вони не пишуть взагалі, а тільки черпають її з творчої діяльності відомих вітчизняних письменників («Пікардійці» стали, 2006).

Вже 1993 р. показав наслідки плідної праці «пікардійців», який завершився їхнім виступом на фестивалі «Червона Рута» у Донецьку (Гузьо, 2017, с. 18). Зі спогадів Якимця ми знаємо, що на той час колектив не співав акапельно, але на фестивалі вони мали три пісні, згодом дві з яких переклали на акапельний спів. З цієї «тріади» пісень найвідомішою є пісня «Я поїду до моря», яка увійшла до їхнього дебютного альбому. Хоча перемогти на фестивалі «Червона Рута» не вдалося, про перспективну групу «Пікардійська терція» дізналося багато музичних фахівців, а члени гурту отримали перших своїх прихильників. У 1994 р. на музичному фестивалі «Доля», що відбувався в Чернівцях, колектив визнали найкращим у всіх жанрах. На цьому фестивалі вперше прозвучала одна з найвідоміших їхніх пісень «Старенький трамвай» (Гузьо, 2019, с. 8). Зі слів В. Якимця дізнаємося, що гурт мав три пісні у трьох різних жанрах: естрадному, «народна обробка пісень» та співана поезія. В усіх трьох вони здобули перемогу, цей триумф приніс їм визнання та славу.

Повернувшись додому хлопці підписують контракт з львівським мистецьким об'єднанням «Дзига» («Пікардійська терція»: історія, 2019), яке було створене в червні 1993 р., його заснували учасники Студентського Братства у Львові. Саме за сприяння цього мистецького об'єднання «пікардійці» записали свій перший альбом. Загалом, з допомогою мистецького об'єднання «Дзига», терція випустила чотири альбоми та познайомилась з цікавими й перспективними людьми, зокрема з Романом Климовським, який став незмінним менеджером вокальної формації з 1994 р. З тих пір учасники формації мають змогу займатись лише творчістю, адже він і до сьогодні займається організаційними та фінансовими питаннями «Пікардійської терції».

Відомий львівський модельєр Оксана Караванська, з якою «пікардійці» познайомилися в мистецькому об'єднанні «Дзига», вже багато років розробляє для вокальної формації костюми. Досліджуючи гурт «Пікардійська терція» потрібно також згадати про їх незмінного звукорежисера Олександра Ксенофонта.

Перший альбом «пікардійців» був випущений у Львові в «Студії Лева» восени 1994 р. і називався «Пікардійська терція». Аранжування до нього зробив В. Якимець, для акапельної версії пісні «Туман яром» він взяв за основу саме обробку Анатолія Пашенка.

Досліджуючи вокальну формацію «Пікардійська терція» не можна оминати взаємини які були між учасниками гурту. Ситуації бували різними. Музиканти згадують, що на одному з виступів А. Капраль вирішив імпровізувати – вийшов на авансцену, коли весь гурт залишився за кулісами. Після завершення концерту весь колектив влаштував чоловіку «серйозну» розмову. Зараз члени гурту «Пікардійська терція» згадують про цю ситуацію з посмішкою, адже «пікардійці» за більш ніж двадцять років стали справжньою родиною. Володимир Якимець розповідав, що значний період становлення та розвитку гурту – це не тільки про творчий досвід, а й про нормальне співіснування. За цей час всі учасники звикли один до одного. Кожен знає, де краще промовчати, коли щось сказати, а де наполягати на своєму. Втім, ніхто не застрахований від певного спалаху емоцій. І музиканти знають як на це реагувати.

Сумною й певною мірою історичною є пісня колективу «Плине кача по Тисині». Я. Нудик розповів, що цю пісню члени гурту завжди співали на різних застіллях (У «Пливе кача», 2014). Ініціатором був художник зі Львова Ігор Павлюк. Він завжди заспівував перші ноти, а інші одразу підхоплювали. Не дивлячись на те, що хлопці любили цей твір ще зі студентських років, руки дійшли до професіонального запису лише під час створення альбому «Антологія». Очевидці кажуть, що вони її чули дуже багато разів, коли йшли на роботу до Інституту української мови, який знаходиться на вулиці Михайла Грушевського в Києві та по неділях перед мітингами на Майдані. Пісня «Пливе кача по Тисині» відіграла значну роль як під час Євромайдану, так і в ході російсько-української війни. Її емоційний заряд та символіка глибоко вразили українське суспільство, перетворивши її на реквієм за загиблими героями та потужний вираз скорботи та єднання.

Ця народна пісня була улюбленою за життя активного учасника Євромайдану Михайла Жизневського, життя якого трагічного обірвалось другим. 26 січня 2014 р. під час його похорону ця пісня прозвучала як реквієм, що супроводжувало жалобну ходу Майданом та Хрещатиком. З того часу вона стала невід'ємним елементом прощань з іншими героями Небесної Сотні, символізуючи їхню самовідданість та трагічну втрату.

З початком повномасштабної російської агресії проти України у 2022 р. «Пливе кача по Тисині» набула нового, ще більш трагічного значення. Втрати українців у цій жорстокій війні значно більші, ніж на Євромайдані, і кожна смерть завдає невимовного

болю та розпачу. Пісня стала голосом скорботи за загиблими, виразом єднання перед лицем трагедії та символом стійкості українського народу. Її виконання на похоронах, меморіальних заходах та в онлайн-просторі дає можливість людям впоратися з емоціями, поділитися болем та зберегти пам'ять про тих, хто віддав життя за свободу та незалежність України. «Пливе кача по Тисині» перетворилася з простої народної пісні на потужний символ українського духу, скорботи та єднання. Її звучання наповнює серця українців болем та тугою, але водночас надихає на боротьбу за краще майбутнє, де пануватимуть мир та свобода.

«Пікардійська терція» є унікальним колективом. Це янголи української музичної творчості. Концерт «Добрий вечір, щедрий вечір» відбувся 22 січня 2011 р. й складався на 90% з пісень різдвяного циклу, колядок і щедрівок. Також були різдвяні пісні, які популярні у всьому світі. Серед них – ірландські, естонські, польські та американські – 10% вміщували пісні, які обожнювала українська публіка. Лунали також старенькі пісні колективу: «Сад ангельських пісень», «Ой ладо, ладо», «Старенький трамвай», «Ельдорадо», «Капельюх», «Очі відьми», «Коломбіна».

В своєму репертуарі «Пікардійська терція» має спільну пісню з гуртом «С.К.А.Й.» – «Знак оклику». Пропозиція про створення твору надійшла від Олега Собчука, з яким «пікардійці» познайомилися під час свого рок-туру «З вірою і любов'ю», що проходив у вересні 2009 р. (Колядки, щедрівки)

Восени 2017 р., завдяки компанії «Квартал-Концерт» гурт «Пікардійська терція» вирушив у свій найбільший тур 17 містами сходу та півдня України (Суми, Кременчук, Кропивницький, Олександрія, Кривий Ріг, Нікополь, Кам'янець тощо) з новою концертною програмою «Лети». Також цю програму «пікардійці» виконували під час своїх концертів у США та Канаді (Ільїна, 2016, с. 13).

Досліджуючи творчий шлях групи, важливо згадати й про невдачі. В. Якимець описує один з таких епізодів, що стався у 1995 р., коли концерт було зірвано через аферистів. Запланований виступ групи в Донецькій опері не відбувся через проблеми з фінансуванням. Незважаючи на це, музиканти вирішили не скасовувати концерт і виступили перед публікою у фойє опери, біля гардеробу. Цей імпровізований концерт тривав близько 45 хвилин.

Гастрольна діяльність «Пікардійської терції» не обмежується Україною. Група з успіхом виступала на концертних майданчиках Польщі, Німеччини, Італії, Іспанії, Франції, Бельгії, США, Канади та Сінгапуру, завоювавши визнання та прихильність публіки цих країн (Козирева, 2017, с. 22). У 2006 р. «Пікардійська терція» мала честь виступити перед Єврокомісією. Їх 30-хвилинний концерт справив значне враження на публіку, яка гаряче вітала музикантів бурхливими

оплесками та вигуками «Браво». Член Єврокомісії Пер Діббер висловив свою захопленість виступом, відзначивши перспективність та талановитість українських виконавців. Виступ «Пікардійської терції», де вони виконували пісні на різних мовах світу, справив значне враження на публіку. Глава бізнес-ради «Україна-ЄС» Джеймс Вілсон підкреслив важливість подібних заходів для розвитку культурних зв'язків та зміцнення відносин України з Західною Європою («Пікардійська терція» вразила, 2006).

У 2008 р. колектив «Пікардійська терція» здобув найвищу культурно-мистецьку нагороду України – Національну премію імені Тараса Шевченка (Лауреати Національної премії), а у 2017 р. її учасники стали заслуженими артистами України (Гузьо, 2019, с. 8). Ці відзнаки підтверджують значущість творчого доробку групи й таке визнання стало свідченням значного внеску групи в розвиток української культури та мистецтва.

Досліджуючи генезу творчості «Пікардійської терції» не можна оминати їх діяльність в сьогоденні, під час російсько-української війни. Патріотична позиція учасників «Пікардійської терції» простежується протягом всієї історії існування колективу. Виступ «Пікардійської терції» на Майдані Незалежності у Києві під час Революції Гідності 2014 р. відіграв важливу роль у об'єднанні та надиханні учасників протестів. Їх музика та слова стали символом єднання та прагнення до свободи.

Діяльність «Пікардійської терції» після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну є свідченням важливої ролі мистецтва у суспільних процесах. Їх благодійні концерти на підтримку Збройних сил України не лише збирають кошти, але й надихають людей, дарують їм віру та силу у боротьбі за свободу та незалежність.

У квітні 2022 р. відбулась прем'єра інтерпретації дуже відомої пісні «Гей, соколи». В. Якимець розповідав, що цей твір давно був у репертуарі гурту. В колективі є гарна традиція та звичка – співати мовою країни, в якій вони виступають. На всіх концертах у Польщі, яких було дуже багато за всі роки творчої діяльності музикантів, вони виконували вище зазначену пісню польською мовою. А вже потім прийшло прохання від Збройних Сил України записати твір і польською, і українською мовами. Це був певний знак пошани й подяка польському народу за їхню підтримку народові України у ці важкі часи.

Висновки.

Дослідивши становлення та розвиток вокальної формації «Пікардійська терція» потрібно відзначити, що цей гурт значною мірою вплинув на світогляд пересічного українця. Музиканти, на сьогоднішній день, мають у своєму репертуарі чотири сотні музичних творів та п'ятнадцять різножанрових альбомів. Як влучно зауважила Т. Козирева: «Вони співають – і ніби бавляться, причаровуючи зали

легкістю та вишуканістю виконання, ... за цими ознаками справжньої досконалості – роки напруженої, виснажливої праці й повага до аудиторії» (Козирева, 2017, с. 22).

Шлях становлення цієї вокальної формації можна охарактеризувати як історію творчих пошуків, постійного вдосконалення та незмінної любові до музики. Цьому колективу вдалось пройти важкий і тернистий шлях від звичайного гуртка до визнаної на міжнародному рівні вокальної формації. Основною заслугою колективу є те, що вони піднесли українське музичне мистецтво на якісно новий рівень, зуміли не лише зберегти, а й примножити культурну спадщину українського народу.

«Пікардійська терція» – це не просто музичний колектив, а явище в українській культурі, яке продовжує надихати нові покоління музикантів та слухачів. Гурт є яскравим прикладом розвитку

української музики, адже він зміг створити свій унікальний стиль і популяризувати українську музику серед молоді. Варто зазначити, що даний колектив має особливу манеру акапельного виконання без інструментального супроводу в гомофонно-гармонічному викладі, що стало певним новаторством в українському музичному виконавстві загалом.

Акапельні виконання, багатоголосі гармонії, віртуозне володіння голосами – все це стало візитівкою вокальної формації й дозволило зробити музику доступною для ширшого кола слухачів. На цей колектив досі рівняються багато молодих виконавців.

Ця вокальна формація стала справжнім свідченням того, що українська музика може бути сучасною, цікавою та конкурентоспроможною на світовій арені. А спадщина «Пікардійської терції» буде жити ще довго, надихаючи нові покоління музикантів і слухачів.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- «Пікардійська терція» вразила Єврокомісію. (2006). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/presa/71-pikkardiiska-tertsiia-vrazyla-yevrokomisiuu>
- «Пікардійська терція»: історія створення, кумедні випадки та талісмани гурту. (2019). *Українське радіо*. Відновлено з <http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=91688>
- «Пікардійці» стали філософами. (2006). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/presa/70-pikkardiitsi-staly-filosofamy>
- Андрій Капраль – великий імпровізатор. (2024). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/andrij-kapral-velikij-improvizator>
- Андрій Шавала – фартова заміна. (2021). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/andrij-shavala-fartova-zamina>
- Богдан Богач – володар низьких октав (2021). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/andrij-shavala-fartova-zamina>
- Бондаренко, Б. (2021, Грудень 23-30). Ярослав Нудик: «Будь-яка чорна смуга може бути злітною». *Експрес*, 15.
- Бурміцька, Л. (2014). «Пікардійська терція»: на шляху до визнання. *Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури*, 30, 375.
- Володимир Якимець – непомилний камертон. (2021). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/volodymyr-yakymets-nepomylniy-kamerton>
- Гузьо, Г. (2012с) Андрій Шавала: «Як найстарший з «пікардійців», у колективі виконую роль консультанта: від медицини до господарки». *Високий замок*. Відновлено з <https://wz.lviv.ua/interview/120445-andrij-shavala-yak-najstarshij-z-pikkardijsiv-u-kolektivi-vikonuyu-rol-konsul-tanta-vid-medsini-do-gospodarki>
- Гузьо, Г. (2012b). Роман Тулянин: «Ніколи не думав, що матиму аж п'ятеро дітей». *Артвертеп*. Відновлено з https://artvertep.com/news/20727_roman+turyanin%3a+%c2%abnikoli+ne+dumav%2c+csho+matimu+azh+p%e2%80%99yatero+ditej%21%c2%bB.html
- Гузьо, Г. (2017, Вересень, 21-27) Ярослав Нудик: «Як ми зуміли втриматися на сцені чверть століття? Навчилися давати один одному право на помилку». *Високий замок*, 18.
- Гузьо, Г. (2019, Жовтень, 4-6). Володимир Якимець: «Тираж першого альбому «Пікардійської терції» налічував тільки сто касет». *Високий замок*, 8.
- Гузьо, Г. (2020a). За двадцять років «Терції» ми жодного разу не підставили один одного. *Інтерв'ю з України*. Відновлено з <https://rozmovi.wordpress.com/2020/05/19/bohdan-bohach>
- До дня народження «Пікардійська терція» показала перший альбом, записаний 25 років тому. (2019). *Фотографії старого Львова*. Відновлено з <https://photo-lviv.in.ua/do-svoho-dnia-narodzhenia-pikkardijska-tertsiia-vyklala-v-merezhu-svij-pershyj-albom-zapysanyj-25-rokiv-tomu/>
- Ільїна, М. (2016, Квітень, № 4). 17 концертів за 17 днів! *Львівська пошта*, 13.
- Козирева, Т. (2017, Вересень, 29-30). «Не хочемо ставити крапку». Відомий вокальний гурт «Пікардійська терція» святкує 25-річчя. *День*, 22.
- Колядки, щедрівки та – хіти. (2011). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/presa/37-koliadky-shchedrivky-ta-khity>
- Лауреати Національної премії України ім. Т. Шевченка 1962-2022 рр. (2024). *Комітет з національної премії України імені Тараса Шевченка*. Відновлено з <http://www.knpu.gov.ua/content/laureati-natsionalnoyi-premiyi-ukrayini-imeni-tarasa-shevchenka-1962-2012-rokiv>

- Олтаржевська, Л. (2012, Вересень, 28). Володимир Якимець: «Музичні смаки у нас однакові, хоча всяке буває ...». *Україна молода*, 8.
- Офіційний сайт Національного академічного українського драматичного театру ім. М. Заньковецької. (2024). *Афіша*. Відновлено з <https://zankovetska.com.ua/repertoire/im-ia/>
- Пікардійська терція. (2024). Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt>
- Роман Турянин – заслужений сміхотворець. (2022). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/roman-turianyn-zasluzhenyi-smikhotvorets>
- Сирцов, О. (2021). Славко Нудик: «Хочу поспробувати себе в інших проектах». *Кава зі Львова*. Відновлено з <https://web.archive.org/web/20180304055008/http://kava.lviv.ua/ua/article/5665/~slavko-nudyk>
- Славко Нудик – вокаліст-тенісист. (2024). *Пікардійська терція*. Відновлено з <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/slavko-nudyk-vokalist-tenisyst>
- У «Пливе кача» міститься історичний код нації. (2014). *Збруч*. Відновлено з <https://zbruc.eu/node/20642>
- Ярослав Нудик про пошук себе, становлення та історичний пінг-понг. (2021). *Телеканал Правда ТУТ Львів*. Відновлено з <https://www.youtube.com/watch?v=soAtuCEqoPA>

REFERENCES

- «Pikkardijci» staly` filosofamy`. (2006) *Pikkardij's`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/presa/70-pikkardiitsi-staly-filosofamy>
- «Pikkardij's`ka terciya» vrazy` la Yevrokomisiyu. (2006). *Pikkardij's`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/presa/71-pikkardiiska-tertsiia-vrazy-la-yevrokomisiyu>
- «Pikkardij's`ka terciya»: istoriya stvorenniya, kumedni vy`padky` ta talismany` gurtu. (2019). *Ukrayins`ke radio*. Retrieved from <http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=91688>
- Andrij Kapral` – vely`ky`j improvizator. (2024). *Pikkardij's`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/andrij-kapral-velikij-improvizator>
- Andrij Shavala – fartova zamina. (2021). *Pikkardij's`ka terciya* Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/andrij-shavala-fartova-zamina>
- Bogdan Bogach – volodar ny`z`ky`x oktav (2021). *Pikkardij's`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/andrij-shavala-fartova-zamina>
- Bondarenko, B. (2021, Gruden` 23-30). Yaroslav Nudy`k: «Bud`-yaka chorna smuga mozhe buty` zlitnoyu». *Ekspres*, 15.
- Burmicz`ka, L. (2014). «Pikkardij's`ka terciya»: na shlyaxu do vy`znannya. *Aktual`ni problemy` istoriyi, teoriyi ta prakty`ky` xudozhn`oyi kul`tury`*, 30, 375.
- Do dnya narodzhennya «Pikkardij's`ka terciya» pokazala pershy`j al`bom, zapy`sany`j 25 rokiv tomu (2019). *Fotografii starogo L`vova*. Retrieved from <https://photo-lviv.in.ua/do-svoho-dnia-narodzhennia-pikkardijska-tertsiia-vyklala-v-merezh-svij-pershyj-albom-zapysanyj-25-rokiv-tomu/>
- Guz`o, G. (2012b). Roman Turyany`n: «Nikoly` ne dumav, shho maty`mu azh p`yatero ditej». *Artvertep*. Retrieved from https://artvertep.com/news/20727_Roman+TURYaNIN%3A+%C2%ABNikoli+ne+dumav%2C+csho+matimu+azh+p%E2%80%99yatero+ditej%21%C2%BB.html
- Guz`o, G. (2012s). Andrij Shavala: «Yak najstarshij`j z` (pikkardijci), u kolekty`vi vy`konuyu rol` konsul`tanta: vid medy`cy`ny` do gospodarky`». *Vysokyj zamok*. Retrieved from <https://wz.lviv.ua/interview/120445-andrij-shavala-yak-najstarshij-z-pikkardijci-u-kolektivi-vikonuyu-rol-konsul-tanta-vid-meditsini-do-gospodarki>
- Guz`o, G. (2017, Veresen`, 21-27) Yaroslav Nudy`k: «Yak my` zumily` vtry`maty`sya na sceni chvert` stolittya? Navchy`ly`sya davaty` ody`n odnomu pravo na pomy`lku». *Vysokyj zamok*, 18.
- Guz`o, G. (2019, Zhovten`, 4-6). Volody`my`r Yaky`mecz`: «Ty`razh pershogo albumu «Pikkardij's`koyi terciyi» nalichuvav til`ky sto kaset». *Vysokyj zamok*, 8.
- Guz`o, G. (2020a) Za dvadcyat` rokiv «Terciyi» my` zhodnogo razu ne pidstavly`ly` ody`n odnogo. (2020a). *Interv`yu z Ukrayiny`* Retrieved from <https://rozmova.wordpress.com/2020/05/19/bohdan-bohach>
- Il`yina, M. (2016, Kviten`, № 4). 17 koncertiv za 17 dnev! *Lvivska poshta*, 13.
- Kolyadky`, shhedrivky` ta – xity`. (2011). *Pikkardij's`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/presa/37-koliadky-shhedrivky-ta-khity>
- Kozy`ryeva, T. (2017, Veresen`, 29-30). «Ne xochemo stavly`ty` krapku». Vidomy`j vokal`ny`j gurt «Pikkardij's`ka terciya» svyatkuye 25-richchya. *Den`*, 22.
- Laureaty` Nacional`noyi premiyi Ukrayiny` im. T. Shevchenka 1962-2022 rr. (2024). *Komitet z nacional`noyi premiyi Ukrayiny` imeni Tarasa Shevchenka*. Retrieved from <http://www.knpu.gov.ua/content/laureati-natsionalnoyi-premiyi-ukrayini-imeni-tarasa-shevchenka-1962-2012-rokiv>
- Oficijny`j sajт Nacional`nogo akademichnogo ukayins`kogo dramaty`chnogo teatru im. M. Zan`kovecz`koyi (2024). *Afisha*. Retrieved from: <https://zankovetska.com.ua/repertoire/im-ia/>
- Oltarzhevs`ka, L. (2012, Veresen`, 28) Volody`my`r Yaky`mecz`: «Muzy`chni smaky` u nas odnakovi, xocha vsyake buvaye ...». *Ukrayina moloda*, 8.
- Pikkardij's`ka terciya*. (2024). Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt> (data zvernennya: 25.01.2024).
- Roman Turyany`n – zasluheny`j smixotvorecz`. (2022). *Pikkardij's`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/roman-turianyn-zasluzhenyi-smikhotvorets>

- Slavko Nudy`k – vokalist-tenisy`st.(2024). *Pikkardijs`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/slavko-nudyk-vokalist-tenisyst>
- Sy`rczov, O. (2021). Slavko Nudy`k: «Xochu poprobuvaty` sebe v inshy`x proektax». *Kava zi L`vova*. Retrieved from <https://web.archive.org/web/20180304055008/http://kava.lviv.ua/ua/article/5665/~slavko-nudyk>
- U «Ply`ve kacha» misty`t`sya istory`chny`j kod nacyi. (2014). *Zbruch*. Retrieved from <https://zbruc.eu/node/20642>
- Volody`my`r Yaky`mecz` – nepomy`l`ny`j kamerton. (2021). *Pikkardijs`ka terciya*. Retrieved from <https://www.tercia.com.ua/pro-hurt/volodymyr-yakymets-nepomylnyi-kamerton>
- Yaroslav Nudy`k pro poshuk sebe, stanovlennya ta istory`chny`j ping-pong. (2021). *Telekanal Pravda TUT L`viv*. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=soAtuCEqoPA>